

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-2-040
Karar Sayısı : 23-31/583-195
Karar Tarihi : 13.07.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Kübra Dilara AYAR, Alican ŞENTÜRK, Merve KOÇ, Bengisu ÇAYAN, Emre NEBİOĞLU

C. İLGİLİ

TARAFLAR

: - Arçelik Pazarlama AŞ
Temsilcisi: Av. Mehmet Haluk ARI
Atatürk Mah. Ataşehir Bulvarı 42 Ada Gardenya 7/1 Blok
Kat:11 Daire:68 34758 Ataşehir/İSTANBUL
- Vestel Ticaret AŞ
Temsilcisi: Av. Dilan CAN SAĞAT
Levent 199, Büyükdere Cad. No:199 Şişli/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Ankara 4. İdare Mahkemesinin 11.01.2023 tarihli ve 2022/2198 E. 2023/60 K. sayılı kararını kaldıran Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin 10.05.2023 tarihli ve 2023/412 E. 2023/623 K. sayılı kararının gereğinin yerine getirilmesini teminen; Rekabet Kurulunun 02.03.2023 tarihli ve 23-12/188-M sayılı kararı ile Arçelik Pazarlama AŞ ve Vestel Ticaret AŞ hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik yürütülen soruşturmanın sonlandırılması.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Vestel Ticaret AŞ tarafından gönderilen ve Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 13.06.2023 tarih ve 39599 sayı ile intikal eden, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin 10.05.2023 tarihli ve 2023/412 E. 2023/623 K. sayılı kararının gereğinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (2577 sayılı Kanun) 28. maddesinin birinci fıkrası uyarınca yerine getirilmesi talepli ek beyan üzerine düzenlenen 10.07.2023 tarihli ve 2017-2-040/BN-09 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdare Dava Dairesinin 10.05.2023 tarihli ve 2023/412 E., 2023/623 K. sayılı kararının gereğinin yerine getirilmesini teminen; Vestel Ticaret AŞ ve Arçelik Pazarlama AŞ hakkında 02.03.2023 tarihli ve 23-12/188-M sayılı Kurul kararıyla başlatılan soruşturmanın sonlandırılmasının uygun olacağı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Kurum kayıtlarına 27.10.2017 tarih ve 7770 sayı ile intikal eden, 24.11.2017 tarihinde tamamlanan ve Arçelik Pazarlama AŞ (ARÇELİK) tarafından Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik (Pişmanlık Yönetmeliği) kapsamında yapılan pişmanlık başvurusuna ilişkin hazırlanan

18.12.2017 tarihli ve 2017-2-40/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu ile 18.12.2017 tarihli ve 2017-2-40/BN sayılı Bilgi Notu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 21.12.2017 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 17-42/676-M sayı ile başvuru konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına, 17-42/662-MP sayı ile başvurunun Pişmanlık Yönetmeliği'nin 6. maddesindeki koşulları yerine getirmesi kaydıyla anılan Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrası kapsamında kabul edilmesine karar verilmiştir.

- (5) Yürütülen önaraştırma neticesinde, Kurulun 08.02.2018 tarihli ve 18-04/49-M sayılı kararı ile ARÇELİK ve Vestel Ticaret AŞ (VESTEL) hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla soruşturma açılmasına karar verilmiştir. İlgili teşebbüslerin rekabete duyarlı bilgileri paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasına yönelik yürütülen soruşturma neticesinde, Kurulun 02.01.2020 tarihli ve 20-01/13-5 sayılı kararı ile ARÇELİK ve VESTEL'in 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediklerine, dolayısıyla aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına oyçokluğu ile karar verilmiştir.
- (6) Anılan Kurul kararının iptali istemiyle 28.08.2017 tarihinde VESTEL marka buzdolabı satın aldığından bahisle tüketici sıfatıyla (.....) tarafından Ankara 4. İdare Mahkemesinde ikame edilen iptal davası, 2020/1495 E. 2021/1301 K. sayılı karar ile ehliyet yönünden reddedilmiş, söz konusu red kararı üzerine davacı tarafından yapılan istinaf başvurusu da Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin 09.12.2021 tarihli ve 2021/1325 E. 2021/1811 K. sayılı kararıyla reddedilmiştir. Karara karşı davacı tarafından temyiz başvurusu yapılması üzerine ise temyize konu karar, Danıştay 13. Dairesinin 09.03.2022 tarihli ve 2022/268 E. 2022/916 K. sayılı kararıyla bozulmuştur. Söz konusu bozma kararı üzerine Ankara 4. İdare Mahkemesi tarafından davanın esasına ilişkin inceleme yapılarak 11.01.2023 tarihli ve 2022/2198 E. 2023/60 K. sayılı karar ile dava konusu Kurul kararı iptal edilmiş ve bahse konu iptal kararı 03.02.2023 tarihinde Kuruma tebliğ edilmiştir.
- (7) Ankara 4. İdare Mahkemesinin ilgili kararının Kuruma tebliğ edilmesi üzerine hazırlanan 28.02.2023 tarihli ve 2017-2-040/BN-08 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 02.03.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve söz konusu Mahkeme kararının gereğinin yerine getirilmesini teminen; ARÇELİK ve VESTEL hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına 23-12/188-M sayı ile karar verilmiştir.
- (8) 02.03.2023 tarihli ve 23-12/188-M sayılı Kurul kararının alınmasını müteakiben hazırlanan soruşturma bildirimleri; 16.03.2023 tarih ve 60638 sayı ile ARÇELİK'e 16.03.2023 tarih ve 60637 sayı ile VESTEL'e tebliğ edilmiş olup dosya kapsamında, ARÇELİK tarafından gönderilen birinci yazılı savunma 11.04.2023 tarih ve 37490 sayı, VESTEL tarafından gönderilen birinci yazılı savunma ise 14.04.2023 tarih ve 37638 sayı ile yasal süreleri içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (9) Öte yandan, Ankara 4. İdare Mahkemesinin bahse konu iptal kararına karşı Kurum tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuş, bu kapsamda Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi tarafından ilgili istinaf başvurusunun kabulü ile Ankara 4. İdare Mahkemesinin 11.01.2023 tarihli ve 2022/2198 E. 2023/60 K. sayılı kararının kaldırılmasına, 2577 sayılı Kanun'un değişik 45. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca esastan incelenen davanın reddine 10.05.2023 tarih ve 2023/412 E. 2023/623 K. sayı ile karar verilmiş ve söz konusu karar 12.06.2023 tarihinde Kuruma

tebliğ edilmiştir.

- (10) Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin anılan kararına istinaden VESTEL tarafından gönderilen 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesinin birinci fıkrası uyarınca bahse konu kararın gereğinin yerine getirilmesi talepli ek beyan, 13.06.2023 tarih ve 39599 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (11) 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesinin birinci fıkrasında *"Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez."* hükmü yer almaktadır. Ankara 4. İdare Mahkemesinin iptal kararının incelenmesinden, mahkemenin dosya kapsamındaki delilleri göz önünde bulundurarak taraflar arasındaki bilgi değişimi eyleminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bakımından anlaşma ve uyumlu eylem kapsamında olduğunu tespit ettiği ve bu nedenle tesis edilen dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaştığı ve bu gerekçeyle ilgili kararı iptal ettiği görülmektedir. Söz konusu iptal kararının yerine getirilebilmesi için Kurul 02.03.2023 tarihli ve 23-12/188-M sayılı kararı ile ARÇELİK ve VESTEL hakkında soruşturma açılmasına karar vermiştir.
- (12) Söz konusu mahkeme kararına karşı Kurum tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin 2023/412 E. 2023/623 K. sayılı kararıyla *"belirtilen bilgi aktarımının / bilgi paylaşımının her iki teşebbüsün ortak iradeleriyle gerçekleştirildiğine dair her türlü şüpheden uzak hukukten kabul edilebilir somut delillerin mevcut olmadığı ve bu nedenden dolayı da dava konusu işlemde hukuka aykırılık, dava konusu işlemin iptali yolundaki istinaf başvurusuna konu edilen İdare Mahkemesi kararında ise hukuka uyarlık görülmediği"* yönünde hüküm tesis edilmiştir. Gelinek noktada Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin yukarıda esas ve karar numaraları zikredilen kararıyla ARÇELİK ve VESTEL hakkında yürütülen soruşturmaya esas teşkil eden ve Ankara 4. İdare Mahkemesince verilen 11.01.2023 tarihli ve 2022/2198 E. 2023/60 K. sayılı kararı kaldırdığı ve 2577 sayılı Kanun'un 45. maddesinin 4. fıkrası uyarınca esastan incelenen davanın reddine karar verdiği görülmektedir.
- (13) Bu doğrultuda aşağıda öncelikle iptale konu Kurul kararına yer verilecek, sonrasında Ankara 4. İdare Mahkemesince verilen iptal kararı ve son olarak da Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin kararı ele alınacaktır.

G.1. 02.01.2020 Tarihli ve 20-01/13-5 Sayılı İptale Konu Kurul Kararı

- (14) Kurulun 02.01.2020 tarihli ve 20-01/13-5 sayılı kararında özetle;
- Soruşturma kapsamında elde edilen belgelerden, ağırlıklı olarak 2014 yılı başından 2017 yılı Şubat ayına kadar rekabete duyarlı bilgilerin düzenli olarak ARÇELİK'ten VESTEL'e aktarıldığının anlaşıldığı,
  - VESTEL'den ARÇELİK'e giden bilgilerin geçmiş tarihli olduğu ve ARÇELİK'te bulunan VESTEL'e ilişkin bilgi içeren yazışmanın ise bir iç yazışma niteliği taşıdığı, dolayısıyla VESTEL'den ARÇELİK'e stratejik bilgi akışının olmadığı,
  - ARÇELİK'in bilgi paylaşımından haberdar olmadığı ve aslında bilginin kendisinden sızdırıldığının anlaşıldığı, teşebbüsün söz konusu bilgi akışını keşfetme şeklinin, yapmış olduğu pişmanlık başvurusunun ve sunduğu belge miktarının da bu durumu desteklediği,
  - ARÇELİK'in VESTEL'e doğru gerçekleşen bilgi akışından haberinin bulunmamasından dolayı ARÇELİK'in, VESTEL'in geleceğe ilişkin

davranışlarını belli bir yönde etkilemeye çalışmadığı ve böyle bir etkiden dahi haberinin olmadığı,

- ARÇELİK'in geleceğe ilişkin stratejisini VESTEL'e aktardığı bilgilere ve VESTEL'in bu bilgilere vermesini beklediği cevaba göre şekillendirmediği; aksine, bahse konu stratejilerini bağımsız ve tek taraflı olarak belirlemeye devam ettiği,
- Dolayısıyla somut olayda iki teşebbüs arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında bir anlaşma veya uyumlu eylemin söz konusu olmadığı, nitekim piyasa verilerinin de iki teşebbüs arasında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma ya da uyumlu eylem olması halinde ortaya çıkması beklenen görünümü desteklemediği,
- Bu kapsamda her iki teşebbüsün Ocak 2014-Şubat 2017 arası olası ihlal dönemiyle Ocak 2010-Eylül 2018 arasında ve olası ihlal dönemi dışında kalan aylarda gerçekleşen ortalama reel fiyat düzeylerinin karşılaştırıldığı, buna göre Ocak 2014-Şubat 2017 arasında kalan dönemde Ocak 2010-Eylül 2018 dönemine kıyasla VESTEL'de on dokuz ürün grubundan dokuzunda daha yüksek ortalama reel fiyat düzeyinin gözlemlendiği, aynı durumun ARÇELİK için yalnızca dört ürün grubu için geçerli olduğu, hâlbuki olası bir anlaşma veya uyumlu eylem durumunda her iki teşebbüsün de fiyatlarında yükselme ve/veya paralelliğin olması gerektiği, bunun yanı sıra on dokuz ürün grubundan on ikisi için olası ihlal döneminde ihlal dışı döneme kıyasla VESTEL lehine değişiklik yaşandığının tespit edildiği, ARÇELİK'in buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, solo fırın, klima ve LCD televizyon pazarlarında pazar payı kaybederken VESTEL'in bütün pazarlarda pazar payını artırdığı,
- Söz konusu bilgi paylaşımının ARÇELİK'in aleyhine, VESTEL'in lehine gerçekleştiğinin görüldüğü, bu bağlamda iki teşebbüs arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma veya uyumlu eylemin bulunmadığı,
- Sonuç olarak dosya konusu bilgi değişiminin, ARÇELİK'in herhangi bir haberi ve onayı olmadan VESTEL tarafından ARÇELİK'ten ARÇELİK çalışanı üzerinden bilgi sızdırılması yoluyla gerçekleştirildiği, bu durumun bir anlaşmanın veya uyumlu eylemin varlığı için rekabet hukuku açısından aranılan ortak irade unsurunu sağlamadığı, teşebbüsler arasında bir anlaşma ya da uyumlu eylemin varlığından bahsedilemediğinden 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmediği

kanaatine varılmış ve ARÇELİK ve VESTEL'in 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediklerine dolayısıyla aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına oyçokluğuyla karar verilmiştir.

G.2. Ankara 4. İdare Mahkemesinin 11.01.2023 Tarihli ve 2022/2198 E. 2023/60 K. Sayılı İptal Kararı

- (15) Söz konusu Mahkeme kararında özetle; dosya kapsamında elde edilen deliller incelenmiş ve bu çerçevede bilgi değişimine konu davranışların özellikle oligopolistik pazarlarda şeffaflığı artırarak paralel davranışlara ve antirekabetçi bir etkiye yol açacağına varsayılabilen ifade edilmiştir. Bu çerçevede her ne kadar iptale konu Kurul kararı ile teşebbüsler arasındaki bilgi değişiminin anlaşma ve uyumlu eylem olmadığı yönünde karar verilmiş olsa da bu hususun hukuka uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. Kararda ARÇELİK ve VESTEL'in Ocak 2014-Şubat 2017 ihlale konu dönemlerinin incelenmesi neticesinde düzenlenen soruşturma raporu ve eklerinden;

- Fiyat belirlemeye yönelik olarak her iki tarafın üst düzey yöneticileri aracılığıyla faaliyet konusu beyaz eşya ürün grubuna yönelik temas halinde olduğu, söz konusu ürünlerin maliyet, fiyat, kredi kartı komisyon oranları, perakende satış verileri, bayi satış adetleri ve ciroları, güncel/gelecek dönem zam oranları, özel satış uygulamaları ve güncel/gelecek kampanyalar gibi hassas bilgiler üzerinden yönetim seviyesinde e-posta aracılığıyla bilgi alışverişinde bulunulduğu, piyasanın şeffaflaştırılarak rekabetçi parametreleri ortadan kaldırma iradesinin sergilendiği, ihlalin varlığı sonucuna varabilmek için amaç unsurunu göstermenin yeterli olduğu,
- Diğer yandan Ocak 2014-Şubat 2017 arası olası ihlal dönemiyle Ocak 2010-Eylül 2018 arasında ve olası ihlal dönemi dışında kalan aylar kıyaslandığında on dokuz adet ürün grubundan dokuzunun VESTEL, dördünün ise ARÇELİK lehine daha yüksek ortalama reel fiyat düzeyi gösterdiği de göz önünde bulundurulduğunda bilgi değişiminin piyasada etki doğurduğunun anlaşıldığı,
- Bu nedenle söz konusu bilgi değişiminin, amaç ve etki yönüyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu, bir başka deyişle teşebbüsler arasındaki üst düzey yöneticiler tarafından e-posta yoluyla bilgi sızdırma şeklinde gerçekleşen bilgi değişiminin anlaşma ve uyumlu eylem kapsamında olduğu anlaşıldığından aksi yönde kabulde tesis edilen Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmadığı

ifade edilerek 02.01.2020 tarihli ve 20-01/13-5 sayılı Kurul kararının iptaline hükmedilmiş ve karar 03.02.2023 tarihinde Kuruma tebliğ edilmiştir.

G.3. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdare Dava Dairesinin 10.05.2023 Tarihli ve 2023/412 E. 2023/623 K. Sayılı Kararı

- (16) Bölge İdare Mahkemesi kararında özetle; dosya kapsamında elde edilen delillerin incelendiği ve bu çerçevede kararda anılan mevzuat hükümleri, anlatım ve açıklamaların somut olayla birlikte ele alınıp değerlendirildiği belirtilmiş; bu çerçevede belirtilen bilgi aktarımının/bilgi paylaşımının her iki teşebbüsün ortak iradeleriyle gerçekleştirildiğine dair her türlü şüpheden uzak hukuken kabul edilebilir somut delillerin mevcut olmadığı ve bu nedenden dolayı da dava konusu işlemde hukuka aykırılık, dava konusu işlemin iptali yolundaki istinaf başvurusuna konu edilen İdare Mahkemesi kararında ise hukuka uyarlık görülmediği sonucuna varılmıştır. Kararda ARÇELİK ve VESTEL'in Ocak 2014-Şubat 2017 ihlale konu dönemlerinin incelenmesi neticesinde düzenlenen soruşturma rapor ve ekleri, dosya kapsamı ve içtihat birlikte ele alındığında;

- ARÇELİK'ten VESTEL'e bir bilgi akışının açık olduğu fakat bu durumdan iki teşebbüsün de her türlü planlama ve strateji belirleme konusunda görev ve yetkisi bulunan birim görevlilerinin haberdar olup olmadığının, söz konusu bilgi akışının ve e-posta yazışmalarının teşebbüs yönetimlerinin bilgi ve kontrolü dâhilinde gerçekleşip gerçekleşmediğinin veya bu duruma zımnen de olsa onay verilip verilmediğinin ve bu bilgiler kullanılarak VESTEL ve ARÇELİK arasında uyumlu eylemin varlığının ortaya konulmasının yanında rekabet içerisinde olup olmadıklarının hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde tespit edilmesinin gerektiği,
- Diğer yandan ARÇELİK ve VESTEL arasında söz konusu yazışmalar dayanak gösterilerek karşılıklı olarak birbirlerinin davranışlarından haberdar olup olmadıklarının tespiti için yakın tarihli ve eş zamanlı fiyat artışlarının somut olay kapsamında ele alınması gerektiği, idare tarafından yapılan analizler sonucu elde edilen verilere göre ARÇELİK ve VESTEL'in değişik ürün gruplarına ait

değişik zaman aralığındaki fiyatlarının, sürekli olarak hiçbir teşebbüsün lehine olacak şekilde gerçekleşmediği, değişik ürün gruplarına ait reel fiyatların kimi zaman ARÇELİK'in kimi zaman VESTEL'in lehine ve aleyhine olacak şekilde gerçekleştiği ve dolayısıyla söz konusu iki teşebbüsün birbirleriyle uyumlu bir biçimde hareket ettiklerinden söz etmenin hukuken mümkün olmadığı, davacı tarafından ileri sürülen hususların da bu durumun aksini ispat edecek nitelikte ve yeterlilikte olmadığı, davacının ileri sürdüğü iddiaların hukuken kabul edilebilecek somut içerikte bilgi ve belgeler barındırmadığı

ifade edilerek ilgili istinaf başvurusunun kabulü ile Ankara 4. İdare Mahkemesinin 11.01.2023 tarihli ve 2022/2198 E. 2023/60 K. sayılı kararının kaldırılmasına, 2577 sayılı Kanun'un değişik 45. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca esastan incelenen davanın reddine 10.05.2023 tarih ve 2023/412 E. 2023/623 K. sayı ile karar verilmiş ve bahse konu karar 12.06.2023 tarihinde Kuruma tebliğ edilmiştir.

- (17) Bununla birlikte, Ankara Bölge İdare Mahkemesinin ilgili kararına istinaden hâlihazırda yürütülmekte olan soruşturmanın akıbeti hakkında Hukuk Müşavirliği tarafından tanzim edilen hukuki mütalaada ise özetle; Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdare Dava Dairesinin 10.05.2023 tarihli ve 2023/412 E. 2023/623 K. sayılı kararı uyarınca; ARÇELİK ve VESTEL hakkında idari para cezası verilmesine yer olmadığına dair 02.01.2020 tarih ve 20-01/13-5 sayılı Kurul kararının tekrar hukuki geçerlilik kazandığı, mezkûr yargı kararının gereğinin yerine getirilmesini teminen; soruşturmanın, Kurulun bu yönde karar alması halinde sonlandırılmasının mümkün olduğu ifade edilmiştir.
- (18) İdari makamlarca tesis edilen idari işlemler hukuki sonuç doğurmaya yönelik birer irade açıklaması olup hukuka uygun idari işlemlerin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurlarını taşıması gerekmektedir. Bunlardan sebep unsuru ise karar alınmadan veya işlem tesis edilmeden önce var olan ve idareyi belli bir karar veya işlem tesis etmeye götüren hukuki veya fiili durumu ifade eder¹. Danıştay 7. Dairesinin 2007/695 E. 2007/4612 K. sayılı kararında idari işlemin sebep unsuru "*idare, tesis ettiği idari işlemi, gerçek ve hukuka uygun, sebep ya da sebeplere dayandırmak zorundadır. İdarenin dayandığı sebebin gerçek olması, usulüne uygun olarak yapılan tespitlerle ortaya konulmuş bulunmasını anlatır.*" şeklinde hüküm altına alınmıştır.
- (19) İdari işlemin bir unsuru olarak sebep, idari makamların idari işlemi yapmak için ihtiyaç duyduğu bütün etkenler olup bir nevi idari işlemin gerekçesi olarak da ifade edilebilir. Bu kapsamda mahkeme kararlarının da idari işlemlerin hukuki sebeplerinden biri olduğu söylenebilecektir. Hukuki dayanağını mahkeme kararı teşkil eden idari işlemin, işlem tesis edildikten sonra yetkili yargı yerince bu mahkeme kararının hukuka aykırılığı tespit edilerek hukuk düzeninden kaldırılması halinde idari işlem hukuki dayanaktan yoksun hale gelecek olup idari işlem sebep unsuru yönünden hukuka uygunluğunu kaybedecektir. Henüz kesinleşmese dahi mahkeme kararları aksi kanunda belirtilmediği takdirde icraî nitelik taşımakta olup idare bu kararlara dayanarak işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu kapsamda henüz kesinleşmemiş ve hukuka aykırılığı üst derece yargı yerince tespit edilmemiş yargı kararlarının yerine getirilmesinde Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri gereği idarenin derhal sorumlu bulunduğu belirtilebilecektir. Yetkili yargı mercii tarafından bu kararın hukuka aykırılığın tespit edildiği durumda ise idare bu sefer bu yeni yargı kararını derhal yerine getirmekten sorumlu ve yükümlü olacaktır².

¹ Prof. Dr. Metin GÜNDAY, İdare Hukuku, 10. Baskı, Ankara, 2013, sf.152.

² Dr. Güher ULU, "İdari İşlemin Sebep Unsuru ve Yargısal Denetimi", Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı İdare Hukuku Bilim Dalı, Doktora Tezi, Bursa, 2021, sf. 320.

- (20) Yer verilen açıklamalar doğrultusunda Ankara 4. İdare Mahkemesinin 11.01.2023 tarihli ve 2022/2198 E. 2023/60 K. sayılı kararının yerine getirilmesini teminen; 02.03.2023 tarihli ve 23-12/188-M sayılı Kurul kararıyla ARÇELİK ve VESTEL hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılması yönünde tesis edilen idari işleme dayanak teşkil eden İdare Mahkemesi kararının Bölge İdare Mahkemesince kaldırıldığı, dolayısıyla soruşturma açılması yönünde tesis edilen idari işlemdeki sebep unsurunun hâlihazırda ortadan kalktığı anlaşılmaktadır.
- (21) Sonuç olarak, ilgili iptal kararının gereğinin yerine getirilmesini teminen; Kurulun 02.03.2023 tarihli ve 23-12/188-M sayılı kararıyla açılan ve ARÇELİK ve VESTEL hakkında yürütülen soruşturmanın açılmasına esas teşkil eden sebep unsurunu oluşturan iptal kararının, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdare Dava Dairesinin 10.05.2023 tarihli ve 2023/412 E. 2023/623 K. sayılı kararı uyarınca ortadan kalktığı, dolayısıyla anılan teşebbüsler hakkında yürütülen soruşturmanın sonlandırılmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdare Dava Dairesinin 10.05.2023 tarihli ve 2023/412 E. 2023/623 K. sayılı kararının gereğinin yerine getirilmesini teminen; Vestel Ticaret AŞ ve Arçelik Pazarlama AŞ hakkında 02.03.2023 tarihli ve 23-12/188-M sayılı Kurul kararıyla başlatılan soruşturmanın sonlandırılmasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.